



ISO 9000-9001 STANDARDLARINING AMALIYOTDA QO'LLANILISHI

Toshkent davlat texnika universiteti Qo'qon filiali assistenti;
Xomidov Xushnudbek Rapiqjon o'g'li
Toshkent davlat texnika universiteti Qo'qon filiali talabasi;
Baxriddinova Dilnora Sharifjon qizi
Toshkent davlat texnika universiteti Qo'qon filiali talabasi;
Rabbimov Elmurod Farhod o'g'li

Annotatsiya: Ushbu maqola ISO 9000-9001 standartlarini butun dunyo bo'ylab tashkilotlar tomonidan amalda qo'llashning eng keng tarqalgan usullarini ko'rib chiqadi.

Kalit so'z: ISO 9000-9001, standartlar, dastur, amaliyot.

Kirish: ISO 9000-9001 standartlari - bu tashkilotlarga sifat menejmenti tizimlarini yaratish, saqlash va yaxshilashga yordam berish uchun mo'ljallangan xalqaro sifat menejmenti standartlari to'plami. Standartlar mahsulot va xizmatlarning mijozlar ehtiyojlari va kutganlaridek mos kelishini, ulardan foydalanish xavfsizligini hamda izchil va samarali ishlab chiqarilishini ta'minlash uchun asos yaratadi. ISO 9000-9001 standartlarini amalda qo'llash bozorda raqobatbardosh ustunlikni saqlab qolishga intilayotgan tashkilotlar uchun juda muhimdir.

ISO 9000-9001 standartlari - bu tashkilotlarda izchillik, qiymat va samaradorlikni ta'minlaydigan sifat menejmenti tizimlari uchun ko'rsatmalar va tamoyillar to'plami. Ushbu standartlar hajmi va sohasidan qat'i nazar, har qanday tashkilot tomonidan qo'llanilishi mumkin.

Amalda, ISO 9000-9001 standartlarining ba'zi keng tarqalgan ilovalari quyidagilardir:

1. Standartlashtirish: ISO 9000-9001 standartlari tashkilotdagi jarayonlarni standartlashtirish uchun asos yaratadi. Bu mahsulot va xizmatlar sifatining izchilligini ta'minlashga yordam beradi va samaradorlikni o'lchash va yaxshilashni osonlashtiradi.

2. Mijozlarning qoniqish darajasini oshirish: ISO 9000-9001 standartlari mijozlar talablarini qondirish va mijozlar ehtiyojini qondirishni oshirishga qaratilgan. Ushbu standartlarni joriy qilish orqali tashkilotlar o'z mijozlarining ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishlari va qondirishlari mumkin, bu esa mijozlarning qoniqishini oshiradi.

3. Samaradorlikni oshirish: ISO 9000-9001 standartlarini qo'llash tashkilotlarga o'z jarayonlari va tizimlaridagi samarasizlikni aniqlash va bartaraf etishga yordam beradi. Bu resurslardan samaraliroq foydalanishga va pirovardida xarajatlarni kamaytirishga olib keladi.

4. Doimiy takomillashtirish: ISO 9000-9001 standartlari doimiy takomillashtirish zarurligini ta'kidlaydi. Ushbu standartlarni amalga oshiradigan tashkilotlar o'zlarining jarayonlari va tizimlarini muntazam ravishda baholaydilar va mahsulot va xizmatlari sifatini yaxshilash uchun yaxshilanishlarni amalga oshiradilar.

5. Raqobat ustunligi: ISO 9000-9001 standartlarini tatbiq etuvchi tashkilotlar ularni sifatga bo'lgan sadoqatini namoyish qilish uchun marketing vositasi sifatida



ishlatishlari mumkin. Bu ularni raqobatchilardan ajratib olishga yordam beradi va bozorda raqobatdosh ustunlikni ta'minlaydi.

Umuman olganda, ISO 9000-9001 standartlarini qo'llash tashkilotlarga sifat menejmenti tizimini takomillashtirish, mijozlar ehtiyojini qondirish, samaradorlikni oshirish va doimiy takomillashtirishga erishishga yordam beradi.

ISO 9000-9001 standartlarini joriy etishning qulayliklari

ISO 9000-9001 standartini joriy etish tashkilotlarga bir qancha imtiyozlarni beradi. Eng muhim foyda - bu tashkilot tomonidan taqdim etilayotgan mahsulot yoki xizmatlar sifatini yaxshilash. Bunday takomillashtirishga takomillashtirishni talab qiladigan sohalarni aniqlash va ushbu sohalarni tuzatishga qaratilgan tartib-qoidalar va ish yo'riqnomalarini ishlab chiqish orqali erishiladi.

ISO 9000-9001 standartlarini joriy etishning yana bir qulayligi shundaki, u doimiy takomillashtirish uchun asos yaratadi. Standart tashkilotlardan sifat menejmenti tizimlarining sifatli va samarali bo'lishini ta'minlash uchun ularni monitoring qilish va o'lchashni talab qiladi. Ushbu uzlusiz takomillashtirish tizimi tashkilotlarning rivojlanishi va bozordagi o'zgarishlarga, mijozlar ehtiyojlari va umidlariga moslashishini ta'minlaydi. ISO 9000-9001 standartlarini joriy etish ham tashkilotga mijozlar va yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni yaxshilashga yordam beradi. Sifat muhimligini ta'kidlab, tashkilotlar mijozlar va yetkazib beruvchilar bilan muomula va ishonchni mustahkamlashlari mumkin.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ISO 9000-9001 standartlarini amalda qo'llash o'z mahsuloti va xizmatlari sifatini oshirish, bozorda raqobatbardosh ustunlikni saqlab qolish, mijozlar va yetkazib beruvchilar bilan mustahkam aloqalar o'rnatishga intilayotgan tashkilotlar uchun juda muhimdir. Sifat menejmenti tizimini joriy etish sifat siyosatini yaratish, jarayonlarni aniqlash, protseduralar va ish yo'riqnomalarini ishlab chiqish, sifat menejmenti tizimini joriy etish, tizimning samarali va samarali bo'lishini ta'minlash uchun monitoringni o'z ichiga oladi. ISO 9000-9001 standartini joriy qilish orqali tashkilotlar doimiy takomillashtirish, mijozlar va yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni yaxshilash va mijozlar ehtiyojini qondirishni oshirish kabi qator imtiyozlarga erishishlari mumkinligini ko'rshimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. "Qo'llanma boshqaruvi tizimi standartlari va sertifikatlari": I. Gafurov, 2018.
2. "QBT standartlari tushunchasi va ularning amaliyotdagi uyushtiruvchiliklari": U. Khodjayev, 2020.
3. "Qo'llanma boshqaruvi tizimi ishlab chiqarish usullari": D. Maxamadov, 2019.
4. "QBT standartlarining biznesda amaliyotga keltirilishi": U. Azimov, 2018.
5. "Qo'llanma boshqaruvi tizimining amaliy qiymatlari": N. Soliev, 2019.
6. "ISO 9001 va QBT standartlari": S. Xolmurodov, 2020.
7. "Qo'llanma boshqaruvi tizimi standartlariga rioya qilish biznesda muhim shart": X. Xamroyev, 2018.
8. "QBT tizimi tushunchasi va ularga tegishli usullar": B. Soliyev, 2017.
9. "QBT standartlarining samaradorligi va yaxshi amaliyot": G. Xusniddinov, 2020.